

KRONIKA TRENČANA 1999

je o Trenčíne písaná osobná a subjektívna kronika Trenčana, s autorovým subjektívnym výberom udalostí (kde - tu vrátane nejasností, otázok, iných spomienok), písaná spravidla v dobe udalostí a teda z vtedajšieho dobového pohľadu, obvykle bez dodatočných úprav (ak sú, tak niekedy sú dodatočné vysvetlivky obvykle v zátvorkách), s možnosťou nechcených omylov či chýb.

Dlhoročné poznávanie histórie mesta vedie k poznaniu, že časom aj zdanlivo bezvýznamné maličkosti môžu prispieť k objasneniu minulosti (napr. datovaniu fotiek), preto sú ponechané, akokoľvek by sa zdali malicherné (trebárs s odstupom času).

Údaje pochádzajú z pozorovania autora aj blízkych osôb, ale môžu byť aj z iných dobových verejne prístupných prameňov (tlač či internet, vyhlášky, obchodný register (www.orsr.sk), živostenský register (www.zrsr.sk), vyvesené stavebné povolenia, úmrtné oznámenia, náhrobky a pod.).

V priebehu roku 1999

na budove múzea postupne budujú nové podkrovné okná.

Od začiatku roka 1999

vychádza občasník Trenčiansky evanjelik.

Od 1. jan. 1999

bola celoštátne zrušená možnosť telefonovania z každej pošty od telefónnej priehradky s odôvodnením, že už je nainštalovaný dostatočný počet telefónnych automatov.

Od 1. jan. 1999

zdražela voda, odkanalizovanie, elektrina, poštové poplatky.

4. jan. 1999

začala prevádzka v novej budove Slovenskej sporiteľne na rohu pri bývalej Schanerovej továrni. Slávnostné otvorenie budovy bolo 30. marca 1999. Stavba začala ako rekonštrukcia v júli 1997.

11. jan. 1999

niekoľkými strelami do hlavy zastrelili Trenčana Jána Duckého, bývalého ministra.

12. jan. 1999

vlak zabil človeka na železničnej trati kde ju kedysi križoval Kubranský potok, t. j. pri nových tenisových kurtoch na Tichej uličke. Kedysi tu bola cesta, ktorá križovala trať, boli tu železničné rampy. Cesta cez trať bola zrušená v sedemdesiatych rokoch. Teraz tu zo strany od Sihote končia pri trati dve cesty, ktoré ďalej už nepokračujú cez trať.

15. jan. 1999

bola otvorená pobočka Slovenskej kreditnej banky, a.s., na Nám. sv. Anny č. 19.

27. jan. 1999

otvorili prevádzku v reštaurácii Koliba pri bánovskom podjazde, v práve dokončenej drevenej budove, postavenej od septembra 1998. Koncom februára 1999 tu vypukol požiar od elektrickej inštalácie v drevenej budove, zhorel vrch strechy.

Od 15. feb. 1999

zdraželo cestovné na železnici o 35 percent.

Od 1. feb. 1999

zdraželo cestovné na autobusovej doprave o 20 percent.

Asi 20. feb. 1999

vyšlo prvé číslo "Trenčiansko" - inzertné schránkové noviny.

V piatok 6. marca 1999

bola stúpnutá hladina Váhu natoľko, že polostrov medzi starým Váhom a Orechovským potokom, povyššie železničného mosta, bol zčasti už zaliaty vodou.

Od 10 do 15. marca 1999

bol cirkus Boverini na voľnej ploche pri Reihelovej vile, severovýchodne od parku, medzi parkom a ulicou Kragujevackých hrdinov. Koncom apríla 1999 tu bol lunapark.

Okolo 18. marca 1999

v Nemecku zadržali priekupníkov drog, medzi nimi boli aj traja colníci z Trenčína.

18. marca 1999

vyšlo prvé číslo dvojtýždenníka INFO Trenčín, informačné noviny samosprávy mesta Trenčín, sú doručované zdarma do každej domácnosti v meste. Súčasne končí vydávanie mesačníka KAM v Trenčíne s podtitulom - za kultúrou, za zábavou, za poučením, do spoločnosti.

Na jar 1999

hotel Laugaricio je majetok zbrojárskej firmy DMD holding, kam sa dostal ako nemajetkový vklad od Slovenskej sporitelne. Pretože opravy budovy zaťažujú rozpočet DMD, uvažovalo sa urobiť v ňom obchodné stredisko, ale v apríli 1999 sa rozhodli ho prediť. Kúpila ho firma Kamila s. s r.o. Už 10. dec. 1998 zbúrali striešku pred vchodom do hotela a začiatkom júla 1999 z hotela vyvážali zariadenie.

27. marca 1999

odhalili pamätnú tabuľu letcovi poručíkovi Jánovi Prháčkovi na kultúrnom dome v Zlatovciach. Zahynul pri maďarskom nálete na Spišskú Novú Ves v marci 1939. Pri

tejto príležitosti vyšla o ňom brožúrka.

V marci 1999
orezali vysokétopole vedľa ihriska TTS.

Na jar 1999
je katov dom naďalej v rekonštrukcii, ktorá pre nedostatok peňazí prakticky nepokračuje. Doteraz sa na ňu minulo 4,5 milióna korún. Hotové sú už nový krov so strechou, a vedľa pristavili garáž.

Koncom marca - začiatkom apríla 1999
dali nové hranaté hrncové päťice na stĺpy verejného osvetlenia na hrádzi. Pôvodné kryty z liatiny ľudia rozkradli, zrejme aby ich predali do šrotu.

Na Veľkú noc 1999
horel les na Brezine (6. apríla) a v Dušovej doline (5. apríla).

V polovici apríla 1999
začala oprava strechy na budove pošty na hlavnom námestí.

V apríli 1999
je už hotová hrubá stavba garáží, ktoré stavajú oproti ev. cintorínu, vedľa modlitebne adventistov.

Posledné dni apríla 1999
začali rozoberať starý tehlový komín kotolne trenčianskej nemocnice. Bol vysoký 57 metrov. Rozobrali ho úplne.

30. apríla 1999
odstránili lešenie z budovy bývalého Učiteľského (Bočekovho) internátu pri moste pri hrádzi, ktorú rekonštruujú pre potreby Štatistického úradu už od 14. marca 1998. Na zadnej stene (bližšej k Váhu) a na bočných stenách rekonštrukcia pokračuje. Tesne povyššie budovy na prelome júna - júla 1999 začali stavať garáž pre asi tri autá. V priebehu júla ukončili práce na zadnej stene aj bočných stenách.

V máji 1999
namontovali verejný vodovod na trhovisku na Dlhých Honoch. Je voľn stojaci, s ozdobným stojanom starodávneho vzhľadu, s jedným mosadzným výtokovým ventilom, druhý je zaslepený.

Na jar 1999
Trenčín sa stal opäť predmetom zobrazenia na minciach. Mincovňa Kremnica vyrazila 20 kusov zlatých a 60 kusov strieborných mincí priemeru 40mm, z uvedených kovov rýdzosti 999,9 a váhy 31,1g (desaťdukát). Zlatá minca má hodnotu 2000 ECU, strieborná 25 ECU. Autorom averzu je D. Zobek, reverzu R. Lugár. Na minci je zobrazený Trenčiansky hrad a rímsky nápis, na okraji je text

(opis) CLXXIX LAVGARITIO - TRENČÍN 1999. Mince boli dražené v aukcii v Dome armády 16. mája 1999: strieborná za vyvolávaciu cenu 4000,- Sk (nepredala sa), zlatá za vyvolávaciu cenu 35000,- Sk.

V roku 1999
televízny vysielateľ Trenčín vysielala na 40. kanáli.

Na jar 1999
začala výstavba prvého domu na okraji Kubrej, pri ceste do Opatovej, oproti rampám, pod horou, vedľa vodného zdroja, vedľa záhradkárskej osady. V júli 1998 začala výstavba cesty: zrovnali terén, urobili dláždenú (nie asfaltovú) cestu. Na jeseň 1999 je tam už nahrubo postavených niekoľko domov.

V máji 1999
odstránili nápis SLOVAKOTEX z vonkajšej steny strešnej nadstavby budovy Slovakotexu. Asi o mesiac neskôr tam upevnili veľký kruhový znak českej firmy Škoda.

V polovici mája 1999
z parčíka uprostred hlavného námestia (okolo sv. trojice) odstránili porast aj trávu a položili tu nový privezený trávnatý povrch. Súčasne na opačnú stranu cesty premiestnili lavičky na severozápadnej strane námestia: doteraz boli na ceste na hranici parčíka, odteraz sú v tieni pod stromami na ceste na hranici chodníka. Na námestí je spolu 17 nových lavičiek.

V máji 1999
dali do prevádzky východnejší z dvoch obchodov, ktoré vybudovali v prekrytom priestore oproti reštaurácii Smažienka. Západnejší obchod dali do prevádzky už v októbri 1998. Výstavba začala asi v roku 1994.

V máji 1999
na Brezine pri Tisovej vile postavili žeriav a začali výstavbu. Postavili asfaltovú cestu vedúcu od horného konca Horného Šanca okolo Tisovej vily až k novému sídlisku rodinných domov nad tehelňou pri židovskom cintoríne. Pri tejto ceste, na svahu Breziny najvzdialenejšom od Váhu, stavajú domy.

V máji 1999
začala dostavba tehlovej budovy na východnom rohu ulíc Priekopy (Partizánska), Olbrachtova, Pod Brezinou. Budovu rozostavali koncom 80. rokov a po prevrate v r. 1989 sa výstavba zastavila. Pôvodne v budove malo byť asi obchodné stredisko. Budova mala takmer dokončenú hrubú stavbu. Po r. 1989 zčasti zhorel jej krov. Budova pustla. V máji 1999 po dlhej, azda takmer desaťročnej prestávke, začala výstavba pokračovať. Má v nej byť Všeobecná zdravotná poisťovňa. Ukončenie výstavby sa plánuje na júl roku 2000.

Jún 1999

rekonštrukcia budovy niekdajšieho Schultzovho hostinca na terajšej Štefánikovej ulici poniže Meriny.

Začiatkom júna 1999

rekonštruujú obchodné priestory v dome na hlavnom námestí č. 18 (predtým tam bolo elektro, pred 1989 elektro televízory, za 1. ČSR Singer, je to na východnej strane námestia, zhruba oproti veľkej predajne obuvi). Práce rýchlo ukončili a zriadili tam telef. firmu Globtel.

Začiatkom júna 1999

rekonštruujú obchodné priestory v dome na hlavnom námestí č. 31 (predtým tam bola cukráreň, aj pred r. 1989).

1998 - 1999

Prestavali škôlku na Sihoti na Švermovej ulici, za Konštruktou.

Koncom júna 1999

postavili kovovo - sklený predajný stánok pristavený k autobusovej zastávke na Soblahovskej ulici, prvej smerom k Soblahovu za vidlicou ciest pred budovou Keramoprojektu.

Na prelome júna a júla 1999

postavili klenutú priehľadnú strechu nad voľným priestorom medzi dvomi drobnými stavbami obchodíkov pri autobusovej zastávke pri budove Vodných elektrární. Na tom mieste bola dovtedy trafika, premiestnili ju asi 75 m severovýchodne (k hradu) na začiatok Soblahovskej ulice.

Koncom júna 1999

v parku na kamennej ploche okolo nového Štefánikovho pamätníka pribudli mosadzné pásiky a označenia hodín, ktoré spolu s tieňom, ktorý vrhá vztýčené betónové "krídlo", tvoria slnečné hodiny.

Koncom júna 1999

vybudovali prístav za hrádzou na ľavom brehu (kanála) Váhu, asi 50 m poniže mosta na Ostrov.

30. jún 1998

ukončili činnosť protialkoholickkej záchytnej izby v Trenčíne (tzv. "záchytka").

Od začiatku leta 1999

sa začali obývať domy v radovej zástavbe na sídlisku Noviny na Polnej ulici v mieste, kde bol ponechaný nezastavaný pás kolmý na Váh, na ktorom mal neskôr stáť nový most cez Váh. Výstavba domov začala krátko po r. 1989, ale potom dlho stála.

Od 1. júla 1999

sa zvýšili ceny za telefón, zemný plyn pre domácnosti, elektrina pre domácnosti, lieky, sadzba dane z pridanej hodnoty

7. júla 1999

bolo slávnostne otvorené nákupné stredisko Jednota pri križovatke pod sídliskom Juh, v priestore bývalej tehelne. Výstavba začala koncom roka 1998.

V lete 1998

krásne upravili vstupnú časť do kláštora Veľká Skalka.

V lete 1999

znova začali koncerty v parku každú nedeľu od 17 hod.

1. augusta 1999

dostavali obytný dom na Zlatovskej ceste č. 22 oproti tamojšej novej plavárni a začali v ňom bývať prví obyvatelia. V dome je 56 bytov, 14 garáží, 8 obchodov. Výstavba začala v máji 1998. Dobovú situáciu s bytmi dokresľuje oznam v novinách Info Trenčín zo 14. okt. 1999, že sú ešte tri trojizbové byty voľné.

Začiatkom augusta 1999

začali robiť novú oblúkovú strechu s dreveným krovom na budove Západoslovenských vodární a kanalizácií (budova dostavaná v r. 1974).

16. aug. 1999

začala rekonštrukcia podchodu na žel. stanici. Plánovala sa na tri mesiace, ale ešte koncom roka nebola dokončená.

12. aug. 1999

začala výstavba malých predajní na autobusovej zastávke na Hasičskej ulici (na jej západnej strane, oproti starému poschodovému Popperovmu domu).

12. aug. 1999

začala výstavba malého baru v priestore bývalého letného kina. Koncom augusta už stála nevzhľadná hrdzavá oceľová kostra pokrytá vlnitým plechom. Na verejnosti sa kritizuje, preto do konca roka výstavba nepokračovala.

V predposledný augustový týždeň 1999

začali práce na streche budovy Bytového podniku (Tebys) na Nám. sv. Anny. Budovu nadstavujú a robia na nej novú vagónovú strechu.

V predposledný augustový týždeň 1999

začala výstavba na Palackého ulici v medzere medzi domami zhruba oproti novému sídlu Galérie Bazovského.

Koncom augusta 1999

začali robiť chodníky po obidvoch stranách ulice Pred poľom, od zadnej časti

obchodného domu Billa po križovatku cesty vedúcej do Kubrej so železničnou vlečkou vedúcou do vojenského objektu v Zábraní. Sú vydané aj ďalšie stavebné povolenia: na chodníky na Istebníckej ulici s plánovanými nákladmi 1,4 milióna Sk a plánovým termínom ukončenia december 1999, a na chodníky na ulici Na vinohrady s plánovanými nákladmi 1,1 milióna Sk a plánovým termínom ukončenia december 1999.

Od augusta do konca roka 1999

rekonštrovali verejné osvetlenie na hrade a v podhradí. Na ulici Matúša Čáka a na uličke Marca Aurelia dali 4 nové svietidlá na steny domov a 14 svietidiel na nové stĺpy. Svietidlá majú historizujúci (gotický) vzhľad. Nanovo zvonku osvetlili budovy v areáli hradu. Hradné bralo a hradné múry medzi hladomorňou a delovou baštou osvetlili štyrmi dvojicami reflektorov namontovanými na stožiare verejného osvetlenia na Štefánikovej ulici. Súčasťou prác je aj očistenie hradného brala od porastu, najmä nad farskou záhradou.

Približne od konca augusta 1999

prebieha výstavba novej budovy Slovenských telekomunikácií na mieste bývalej Málikovej stodoly na bývalej Biskupickej (teraz Jesenského) ulici.

Koncom augusta 1999

začala výstavba cukrárne Zuzanka na ulici Dlhé hony. Koncom roka boli ukončené základy (podzemná pivnica pod celým pôdorysom budovy). (Je to na severovýchodnej strane vedľa dlhého družstevného činžáku tzv. kravína.)

Od 1. sep. 1999

sa zvýšila cena cestovného v mestskej autobusovej doprave z doterajších 6,- Sk na 8,- Sk.

V auguste a sep. 1999

urobili novú strechu na Kontšekovom dome, na južnom okraji námestia sv. Anny, na vidlici ciest Legionárska - Jilemnického (predtým Krížová).

Začiatkom septembra 1999

vlak zabil 71r. pani na prechode na železničnej trati medzi ulicou Pred poľom a Radegastom, kde trať kedysi križoval Kubranský potok, t. j. pri nových tenisových kurtoch na Tichej uličke. Nehody tu bývajú pomerne časté, predtým tu vlak zrazil človeka 12. jan. 1999. Kedysi tu bola cesta, ktorá križovala trať, boli tu železničné rampy. Cesta cez trať bola zrušená v sedemdesiatych rokoch. Teraz tu zo strany od Sihote končia pri trati dve cesty, ktoré ďalej už nepokračujú cez trať.

V septembri 1999

vyšlo prvé číslo novín "16 185 mesačník európskej databanky", ktoré sú zdarma doručované do domácností.

Začiatkom septembra 1999

zvonku maľovali kostol u sestričiek De Notre Dame. Predtým bol maľovaný v roku 1991.

5. sep. 1999

havaroval teplovzdušný balón na farskom kostole.

7. sep. 1999

začali budovať základy na Hasičskej ulici na mieste kde doteraz niekoľko rokov bolo len prázdne miesto po starej neveľkej budove zbúranej pred niekoľkými rokmi.

11. sep. 1999

otvorili novú expozíciu trenčianskeho múzea.

V sobotu 16.10.1999 večer okolo 22 hod.

v celom meste omylom sirény vyhlásili poplach.

V okt. 1999

vyšlo prvé číslo novín Trenčiansky telegraf.

Zač. okt. 1999

opravovali asfalt pred Domom armády.

26. okt. 1999

vyšlo prvé číslo inzertných novín KELDO.

26. okt. 1999

orezali lipy pri soche na ulici Pred poľom.

V okt. 1999

dostavali nový areál a budovu Pamiatkostavu na Štefánikovej ulici, v priestoroch byvalej Wolfovej autodielne.

V okt. 1999

vybudovali parkovisko oproti obchodnému domu Billa, niekoľko desiatok metrov východne od križovatky železnice s cestou pri mliekárni na Sihoti.

V okt. 1999

vybudovali podzemnú betónovú nádrž a betónovú plochu na Železničnej ulici, povyšše čerpacej stanice plynu propan - butan pre autá, ktorá bola nedávno postavená v období od nov. 1997 do začiatku januára 1998.

1. dec. 1999

dali do prevádzky novú vrátnicu a prístavbu prevádzkovej budovy firmy Leoni Autokabel Slovakia spol. s r. o. na Soblahovskej ulici č. 2050.

Začiatkom novembra 1999

postavili lešenie okolo budovy firmy Herbaria (juhozápadne vedľa vchodu do areálu firmy Herbaria) na Štefánikovej ulici. Budovu už asi pred 2 rokmi začali prestavovať, obúrali z nej omietku, ale ďalej sa nepokračovalo.

Uprostred novembra 1999

v meste umiestnili novú bohatú vianočnú výzdobu na uliciach.

15. nov. 1999

začala výstavba novej budovy sociálnej poisťovne na juhozápadnom rohu na križovatke ulíc K dolnému nádražiu a Jilemnického.

1. dec. 1999

začala rekonštrukcia strechy na starom Dohnányiho (potom Lorándovom) dome (kde bola kedysi knižnica) na rohu ulíc Hviezdoslavova a bývalá Jaselská (predtým Banková).

Niečo pred r. 2000

dobrovoľnou prácou už neznámych nadšencov vznikla stránka o meste www.tdi.sk, ktorá bola niekoľko rokov bez konkurencie, potom sa už aj Mesto "rozkývalo" a zriadilo svoje vlastné internetové stránky.

Autor: Ing. Vojtech Brabenec, Trenčín, 1999-2017.

(Koniec diela.)

Za pomoc, príspevky a podporujúce prostredie ďakujem mojím priateľom z Klubu starých Trenčanov.

Toto dielo chráni Autorský zákon.

Autorovi patria práva hlavne podľa autorského zákona, najmä označenie autorstva, nepozmeňovanie diela, udeľovanie súhlasu na verejný prenos a iné rozširovanie, a právo na odmenu za využitie diela.

